

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Irregularitas ex homicidio injusto voluntario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

occidit, quia censetur actionem periculosam homicidii exercuisse absque sufficienti diligentia. Similiter ille est irregularis, qui reficiens tectum, tegula occidit transeuntem; si non monuerit, aut signum de more non exposuerit. Item sunt irregulares, qui hyeme se percutunt pilis niveis si mors sequatur; aut oculus eruat; secus dicendum de saltante cum muliere gravida saltatione consueta & moderata; si abortus sequatur fetus animati. *Ibid. n. 18. & seqq.*

104. Insidens equo, non est habendus pro irregulari, quando equus fractis habenis puerum in via existentem conculcavit & interfecit, mors enim censetur omnino casualis. *Ibid. n. 23.*

105. Ille non est quoque irregularis, qui domi diligentem custodit feram, quæ absque ipsius culpa soluta, aliquem occidit; secus dicendum de eo qui feram vinculis constrictam in platea detinet, quæ incaute accedentes occidit. *Ibid. num. 24.*

106. Detegens bona fide in conventu hominum adulterium mulieris, non est irregularis, si unus adstantium deserat ad vitium adulteræ, & mors inde mulieri sequatur. *Ibid. num. 25.*

107. Ille est irregularis, qui ioco (excipe pueros) terrorem incutit alteri, estque causa, ut alter eo terrore commotus & perterritus, se det præcipitem. *Ibid. num. 26.*

108. Ad incutendam irregularitatem ex homicidio injusto non omnino casuali, requiritur culpa mortalis. *Ibid. num. 27.*

Irregularitas ex homicidio injusto voluntario.

109. Voluntarium simpliciter dicitur illud, quod intenditur ab agente, voluntarium autem indirecte non intenditur nisi directe, explicitè reputatur tamen intentum in actu exercito, eo quod aliquid actum fiat per se & immediatè ordinatum ad illum effectum, Idem dicendum respectu consulentis, vel mandantis. *Ibid. punct. 8. num. 1. & 2.*

110. Membrum proprie dicitur pars illa corporis, quæ proprium habet officium distinctum ab aliis partibus. *Ibid. num. 3. his positis:*

111. Homo baptizatus occidens vel abscidens alterius membrum voluntarie simpliciter vel secundum quid, vel casualiter cum mortali culpa, est irregularis secuta morte, aut mutilatione. Propterea mutilans membrum alterius, vel majorem partem membri, e.g. totam ferè manum, est irregularis, etiam si membrum debilitatum esset, vel aridum, (contra non-

illos) modò mutilans non sit chirurgus, vel medicus, hoc faciat ex præscripto artis, secus dicendum de debilitate vel reddente inutile membrum; hic enim non dicitur mutilare vel occidere; aut de eo qui reddit aliquem cæcum non exaudendo illi oculum; aut alteri digitum abscidit, cum digitus non sit propriè membrum; aut mutilat cadaver, quia hæc non dicitur hominis mutilatio. *Ibid. num. 4. & seq.*

112. Mandans expresse vel tacitè homicidium vel mutilationem, reus est homicidii vel mutilationis, consequenter irregularis, & tenetur ad restitutionem, nisi expresse aut tacitè revocaverit mandatum, & illius revocatio innotuerit mandatario *ibid. n. 13.*

113. Qui mandavit verberare, percutere, vel capere, &c. imponendo expresse ne occideret, & curaret ne occideretur: nihilominus mandatarius inimicum se ipsa occidit, reus est homicidii, quia mandavit actiones quæ sunt periculosa mortis *ibid. n. 18.*

114. Consulens homicidium illi qui paratus non erat ad homicidium patrandum, reus est homicidii & irregularitatis secuta morte, vel mutilatione, dummodo tamen consulens non retraxerit influxum suum. Idem dicendum de consulente homicidium quod alter consulisset, aut de occidente Cajum, quem alter occisurus erat, qui aliter moriturus erat: nam sic efficaciter influit in homicidium vel mutilationem, secuta morte ob suum consilium; secus dicendum de suadente Caio homicidium, quod adhuc commisisset absque consilio & suasionem, nam in hoc casu consulens, non censetur causa efficax homicidii. *Ibid. n. 19. & seq.*

115. Qui suo d. & influit in homicidium, aut consilium d. alteri in casu illicito capiendi arcem per prodicionem, & in domo alicujus sequitur, est irregularis; sicut & qui dat consilium faciendi abortum foetus animati anima rationali, secuta tamen effectu. *Ibid. n. 25. & seq.*

116. Auxiliares, aut cooperantes ad homicidium, rei sunt homicidii, & consequenter irregulares secuta morte, vel mutilatione. Propterea quando plures de communi consensu aggressi sunt Titium, qui Titius ex uno tantum vulnere perit, omnes rei sunt homicidii, & consequenter irregulares, etiam si non omnes percussissent: nam omnes cooperati sunt ad homicidium concitando se & consulendo homicidium; secus dicendum si in subita quadam rixa vulnera inflixerint, & unus

tantum lethale vulnus infixit, nam ille tantum videtur reus homicidii. Quod si non constet quis vulnus lethale intulerit, debent omnes se tamquam irregulares gerere.

117. Ille non est censendus irregularis, qui rixam habens cum Titio, admonet accurrentes in sui auxilium, ne quid mali Titio inferant, etiamsi accurrentes occidant Titium inuitu illius. *Ibid. n. 28. & 29.*

118. Qui voluntarie non impedit homicidium quod tenetur ex iustitia impedire, incurrit irregularitatem homicidii voluntarii, ut accidit, quando quis tenetur ex officio, vel ex stipendio, vel ex promissione alterum defendere, & non defendit: peccat enim contra iustitiam non impediendo; & censetur causa moralis homicidii hinc sequitur Principem non impediendo necesse, iudicem non impediendo injustam sententiam contra vitam innocentis, Medicum non curando eos à quibus pretio conductus est, dominum non adhibendo debitam diligentiam, ne animalia quæ sub suo dominio vel custodia existunt, nocuum aut vulnera inferant, ligari irregularitate secuta morte. *Ibid. n. 37. & seq.*

119. Ratum habens homicidium suo nomine factum ipso insciente, non est reus homicidii, consequenter neque irregularis, cum nihil influat, quamvis graviter peccet propter effectum ad homicidium. *Ibid. num. 42.*

120. Summus Pontifex dispensare potest in qualibet irregularitate proveniente ex homicidio iusto vel injusto, voluntario vel casuali, & Episcopus similiter in homicidio occulto casuali, aut patrato causa defensionis, non servato moderamine inculpatae tutelæ; non potest tamen Episcopus dispensare cum eo qui alium occidit in rixa inopinato suborta, etiamsi homicidium sit occultum. Item non potest Episcopus dispensare cum eo qui contraxit irregularitatem occidendo in bello iusto, etiamsi occisio sit occulta, quia est voluntarium homicidium. *Ib. punct. ult. num. 1. 9. & 10.*

121. Prælati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem dispensare non possunt in irregularitate ex casuali homicidio, vel ex mutilatione proveniente, quia illa facultas Episcopis concessa est specialis & extraordinaria, consequenter non est extendenda ad eos, qui vere & proprie non sunt Episcopi. *Ibid. num. 12.*

122. An vero aliqui religiosi dispensare possint, standum est eorum privilegii. *Ibid. num. 1.*